

Vergrijzing: uitdaging tot innovatie

Auteur(s):

Overmars, P.F.M.

De auteur is lid van de raad van bestuur van de Achmea Groep, voorzitter hoofddirectie Zilveren Kruis en lid van het bestuur van het Verbond van Verzekeraars.

Verschenen in:

ESB, 81e jaargang, nr. 4055, pagina 367, 24 april 1996

Rubriek:

Verzekeren in de praktijk

Trefwoord(en):

pensioenen

De oudedagsvoorziening en met name de financiering ervan staat in het middelpunt van de belangstelling. In deze korte bijdrage wordt getracht de oudedagsvoorziening en de vergrijzing in een realistische context te plaatsen. De demografische ontwikkeling brengt omvangrijke uitdagingen mee. Deze uitdagingen moeten overheid, verzekeraars, zorgveld, ouderenorganisaties en de ouderen zelf gezamenlijk oplossen. Het prikkelt tot nieuwe creatieve wegen, en leidt hopelijk tot echte innoverende doorbraken.

Vergrijzing

Vergrijzingstrend wordt versterkt door het verschijnsel 'dubbele vergrijzing': vanaf 2025 wordt de naoorlogse geboortegolf tachtig jaar, een leeftijd waarbij het beroep op zorgvoorzieningen flink toeneemt. Vergrijzing is gekoppeld aan ontgroening: er zullen steeds minder jongeren zijn om ouderen professioneel of in mantelzorg/vrijwilligerswerk op te vangen. De samenleving zal wat dit knelpunt aangaat, toe moeten naar een soort revitalisering van verzorgende en verplegende beroepen, vooral wat de arbeidsvoorwaarden betreft. Een oudere verzorgen moet meer status en een redelijke beloning krijgen.

Zorginnovaties

De ouderenzorg staat door de vergrijzing voor een enorme uitdaging. Inspirerend is dat overheid, zorgveld en verzekeraars al met een aantal nieuwe elementen aan het experimenteren zijn, bijvoorbeeld met persoonsgebonden budgetten en nieuwe vormen van ouderenhuisvesting. Dat betekent dat de ouderenzorg geen sluitpost meer is, maar dat in toenemende mate geluisterd wordt naar wensen en behoeften van de seniore klant en dat vervolgens innovatieve wegen worden ingeslagen. Noodzakelijk is dan wel dat via wet- en regelgeving de financiering en andere randvoorwaarden snel en creatief kunnen worden ingevuld. Voorop moet staan dat voor de groep ouderen die ook in de toekomst op alleen de AOW is aangewezen (schatting: 20% van de ouderen) er een goede basisvoorziening van zorg en ouderenhuisvesting gegarandeerd blijft. De Nederlandse maatschappij zal deze vorm van solidariteit moeten en waarschijnlijk ook kunnen opbrengen. Naast deze basisvoorziening blijft er dan genoeg ruimte over voor private aanbieders om via individuele en aanvullende pakketten de seniore klant, die meer kan of wil besteden, van dienst te zijn.

Mondige ouderen

Maatschappelijk gezien staat een ieder van ons voor de uitdaging de traditionele visie op ouderen bij te stellen. Er wordt a.h.w. nog getobt met een beeld van ouderen dat is gebaseerd op een beeld van onze grootouders. Feiten zijn dat ouderen langer leven, minder ziek worden en ook later ziek. De 'nieuwe oudere' wil dit langere leven zinvol invullen door zo mogelijk langer door te werken of mee te draaien in politieke en maatschappelijke organisaties.

Waar het om gaat is dat overheid, zorgveld en verzekeraars oog en oor krijgen voor deze mondige ouderen. Ze weten namelijk wat ze willen en zullen dat ook actief proberen te krijgen. Ouderen zijn nu reeds maar zeker over enkele jaren zowel electoraal als qua koopkracht een factor van betekenis. Kortom: het loont om naar ze te luisteren.

Provenieren

Verzekeraars zullen op een gedegen en klantgerichte wijze zowel het basispakket als het aanvullende deel van de ouderenzorg uitvoeren. Hierbij is niet uit te sluiten dat nieuwe coalities ontstaan tussen verzekeraars, woningbouwverenigingen, pensioenfondsen, woonvormen voor ouderen, thuiszorgorganisaties enz. Iedere partij kan namelijk op zijn beurt iets toevoegen aan een onbezorgde oudedagsvoorziening.

Wij zijn binnen Achmea bezig het product- en dienstenpakket aan ouderen te gieten in de vorm van een 'full-service menu', *Proveniersplan* genaamd. In eerste instantie gaat het om integrale thuiszorg, met onder meer alarmvoorziening, hulp in huis en bij reparaties en beveiliging. Tevens bevinden zich in het plan op ouderen toegesneden financiële producten zoals aflossingsvrije hypotheek. De diensten worden via een helpdesk geregeld, die contact kan leggen met andere hulpverleners. Doel van het Proveniersplan is senioren mogelijkheden te bieden zo lang mogelijk in hun woonomgeving te blijven. De eerste resultaten zijn bemoedigend. Het is innoveren voor een groep ouderen, die qua aantal maar ook qua zorg, aandacht, koopkracht en wensenpatroon in

belang aanzienlijk zal groeien.

Copyright © 1996 - 2003 Economisch Statistische Berichten (www.economie.nl)